

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ “Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019-2020

Επώνυμο:.....

Όνομα:.....

Πατρώνυμο:.....

Σχολείο που φοιτώ:.....

Τάξη: ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαρούσι, 06/04/2019

Βαθμολογία Α' Βαθμολογητή 100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Α

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30'

Βαθμολογία Β' Βαθμολογητή 100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

«ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ, Ο ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΣ»

Έχει κάνει τον γύρο του κόσμου 465 φορές.
Οι παλιοί το θυμούνται «τρενάκι», οι νέοι το ξέρουν «Οδοντωτό».

Εσείς όμως θα θυμάστε τη διαδρομή Διακοφτό - Καλάβρυτα. Μία διαδρομή μοναδική όσο και ο Οδοντωτός. Από το 1896 που ο Οδοντωτός ξεκίνησε μία από τις πιο ειδικές διαδρομές στον κόσμο, είναι σαν να έχει καλύψει τον γύρο του κόσμου 465 φορές. ΕΝΑ ΦΑΡΑΓΓΙ, ΕΝΑ ΠΟΤΑΜΙ ΚΑΙ 50 ΓΕΦΥΡΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΔΕΙΤΕ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝ ΨΑΧΝΕΤΕ.

Τόση ομορφιά όμως όση αυτή που μας χαρίζουν το φαράγγι του Βουραϊκού, η Ζαχλωρού ή το Μέγα Σπήλαιο, δεν θα βρείτε πουθενά στον κόσμο, όσες φορές και να τον γυρίσετε, με οποιοδήποτε άλλο μέσο. Δεν αξίζει να τη γνωρίσετε;

Το ιστορικό αυτό τρενάκι διανύει μια απόσταση 22,4 χλμ. σε μία ώρα, μέσα από μια μαγνητική διαδρομή, από το κύμα στο χιόνι, ανεβαίνοντας στα 750 μέτρα ύψος. Το πρώτο κομμάτι της διαδρομής είναι ομαλό. Σταδιακά η κλίση αυξάνει και η αμαξοστοιχία αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει τα «δόντια» της για να σκαρφαλώσει πάνω στην πιο στενή οδοντωτή σιδηροδρομική γραμμή στον κόσμο, μέσα στο φιλόξενο φαράγγι του Βουραϊκού, στο πολύτιμο Εθνικό πάρκο Χελμού-Βουραϊκού.

Από τότε που το τρενάκι έκανε την πρώτη του διαδρομή και μέχρι σήμερα, ο Βουραϊκός ποταμός και ο Οδοντωτός πορεύονται μαζί. Το τρενάκι ενσωματώθηκε τόσο καλά στο φυσικό περιβάλλον, που μοιάζει σαν να ήταν πάντα εκεί. Ο τρόπος της κατασκευής του δεν επιβάρυνε το οικοσύστημα του φαραγγιού. Με το ξύλο και την πέτρα, αρμολογημένη χωρίς τσιμέντο, οι τεχνικοί και οι μαστόροι έκαναν έργα που νομίζεις ότι τα έφτιαξε η φύση από μόνη της. Έλληνες εργατοτεχνίτες γεφυρώνουν πολλαπλά το φαράγγι του Βουραϊκού, ανοίγουν γαλαρίες¹ σεβόμενοι παραδειγματικά το τοπίο, κτίζουν υποδειγματικά λιθοδομές² υποστήριξης με πελεκητή πέτρα και υψώνουν σταθμούς, αληθινά κομψοτεχνήματα αρχιτεκτονικής. **Η άγρια φυσική ομορφιά σε συνδυασμό με την ανθρώπινη τεχνολογία για πρώτη φορά ίσως δένουν τόσο αρμονικά.**

Το τρένο, που όλο αυτό το διάστημα κυκλοφορεί χωρίς ούτε ένα ατύχημα, εξυπηρέτησε τους γηγενείς³, ανέπτυξε την οικονομία της περιοχής, μετέφερε εκατομμύρια τουρίστες και επισκέπτες, συνέβαλε στην Εθνική Αντίσταση, «έζησε» την καταστροφή των Καλαβρύτων⁴ και τώρα έγινε τουριστικό αξιοθέατο, το κυριότερο αξιοθέατο στη γεμάτη ομορφιές, ιστορική μνήμη και αίμα, ιερή γη της Επαρχίας Καλαβρύτων.

Σχόλια από τους ταξιδιώτες:

1. ΕΛΛΑΔΑΡΑ! Μοναδικό θέαμα! Τέλεια τοπία! Δεν ξέρεις που να πρωτοκοιτάξεις, απίστευτο, τέλειο! Αξίζει να πάτε να δείτε τις ομορφιές της Ελλάδας μας! Μοναδική εμπειρία! Σύγχρονο τρένο. Ευγενέστατος ελεγκτής. Χαλάλι τα 19€ το άτομο! Τζάμπα είναι!

2. Δραματική και επώδυνη εμπειρία. Σε μοντέρνα και καθαρά βαγόνια, στοιβαχτήκαμε σε καθίσματα του ενός ατόμου ΔΥΟ, σε ένα περιβάλλον με τεχνητό αερισμό. Πού είσαι παλιό γραφικό τρενάκι; Τότε απολάμβανες το τοπίο και έλεγες να μην τελειώσει η διαδρομή!

3. Υπέροχη φυσική ομορφιά! Η διαδρομή με τον οδοντωτό πραγματικά είναι μαγική! Η φυσική ομορφιά είναι απεριγράπτη μέσα στο φαράγγι του Βουραϊκού. Αξίζει κανείς να κάνει τη βόλτα για να θαυμάσει τα τρεχούμενα νερά και τους επιβλητικούς και απότομους βράχους που σου προκαλούν δέος. Θα το βαθμολογούσα με άριστα, αν δεν ήταν τόσο ακριβό το εισιτήριο.

4. Ωραία διαδρομή αλλά κουραστική. Καλύτερα είναι να δείτε την πανέμορφη αυτή φύση από κοντά και όχι από το τζάμι ενός τρένου, που περνάει γρήγορα και δεν προλαβαίνεις να την απολαύσεις. Αξίζει μια βόλτα σαν πεζοπορία!

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019-2020

ΔΙΑΣΚΕΥΗ, από το Διαδίκτυο.

1. Γαλαρίες: μεγάλες στοές.
2. Λιθοδομή: κατασκευή οικοδομής με πέτρες.
3. Γηγενής: Αυτός που κατοικεί στον ίδιο τόπο στον οποίο έχει γεννηθεί.
4. Στις 13 Δεκεμβρίου του 1943, τα Γερμανικά Στρατεύματα εκτέλεσαν ομαδικά όλο τον ανδρικό πληθυσμό των Καλαβρύτων, άνω των 14 ετών και παρέδωσαν ολόκληρη την πόλη στις φλόγες.

B1. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

I. «Η άγρια φυσική ομορφιά σε συνδυασμό με την ανθρώπινη τεχνολογία για πρώτη φορά ίσως δένουν τόσο αρμονικά».

- 1) Πώς καταλαβαίνεις την παραπάνω άποψη για τη σχέση φύσης και τεχνολογίας;
- 2) Γράψε δύο παραδείγματα-φράσεις **μέσα από το κείμενο** που δείχνουν το αρμονικό δέσιμο φυσικής ομορφιάς και τεχνολογίας.

Απάντηση:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. Κείμενο 2^ο :

Διάβασε προσεκτικά τις απόψεις των ταξιδιωτών. Μπορείς να βρεις κάτι στο οποίο συμφωνούν όλοι οι ταξιδιώτες; Μπορείς να βρεις σε κάθε ταξιδιώτη κάτι διαφορετικό από τους άλλους; Γράψε τις παρατηρήσεις σου.

Απάντηση:

1^ο Συμφωνούν:

.....

.....
2^ο Διαφοροποιούνται:

Ο 1^{ος}

.....
Ο 2^{ος}

.....
Ο 3^{ος}

.....
Ο 4^{ος}

III. «Έχει κάνει τον γύρο του κόσμου 465 φορές».

Να επιλέξεις και να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση

1. Έχει γίνει γνωστό σε όλο τον κόσμο από τις κριτικές 465 επισκεπτών του, τις οποίες καταγράφουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
2. Έχει μεταφέρει 465 φορές εκατομμύρια τουρίστες από όλο τον κόσμο.
3. Έχει διανύσει τόσα χιλιόμετρα, όσα χρειάζονται για να κάνει το γύρο του κόσμου 465 φορές.

VI. «Και τώρα (το τρένο) έγινε τουριστικό αξιοθέατο, το κυριότερο αξιοθέατο στη γεμάτη ομορφιά, ιστορική μνήμη και αίμα, ιερή γη της Επαρχίας Καλαβρύτων».

Αφού διαβάσεις προσεκτικά τη σχετική παράγραφο, σημείωσε ποια από τις παρακάτω φράσεις αποδίδει το νόημα που θέλει να δώσει ο αρθρογράφος στην παραπάνω άποψη.

- α. Το τρενάκι τελείωσε την αποστολή του και τώρα έγινε ένα από τα τουριστικά αξιοθέατα.
- β. Το τρενάκι προσελκύει περισσότερους τουρίστες από τα άλλα αξιοθέατα της περιοχής των Καλαβρύτων.
- γ. Το τρενάκι εκτελώντας πάνω από 100 χρόνια τη συγκεκριμένη διαδρομή έχει ταυτιστεί με τις φυσικές ομορφιές και την ιστορική μνήμη της επαρχίας των Καλαβρύτων προσελκύοντας ως μεταφορικό μέσο χιλιάδες τουρίστες.

B2. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Στις διακοπές των Χριστουγέννων έκανες για πρώτη φορά με τους γονείς σου τη διαδρομή Διακοπτό-Καλάβρυτα με τον Οδοντωτό. Από τα Καλάβρυτα γράψε μία επιστολή που θα στείλεις σε ένα/μία συμμαθητή/συμμαθήτρια σου για να περιγράψεις το τρενάκι του Οδοντωτού και τις εντυπώσεις σου από τη διαδρομή μέσα στο φαράγγι του Βουραϊκού με σκοπό να τον/την παρακινήσεις να οργανώσετε μια αντίστοιχη εκδρομή με την τάξη του σχολείου σου στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019-2020

Μπορείς να χρησιμοποιήσεις στοιχεία από τα κείμενα και τις εικόνες, προσέχοντας παράλληλα να μην επαναλάβεις **αυτούσια** τα λόγια τους.

Το κείμενό σου πρέπει να έχει μορφή φιλικής επιστολής με πρόλογο, κύριο θέμα και επίλογο.

Προσοχή: Στο τέλος της επιστολής **ΜΗΝ ΓΡΑΨΕΙΣ** το πραγματικό σου όνομα! Χρησιμοποίησε ένα ψευδώνυμο.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Γ1. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. Γράψε **2** σύνθετες λέξεις με **δεύτερο** συνθετικό τη λέξη **δρόμος** και **2** με **πρώτο** συνθετικό τη λέξη **άμαξα**.

.....
.....
.....

2. Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις των παρακάτω φράσεων με συνώνυμες λέξεις, χωρίς να αλλάζει το νόημά τους.

Ο οδοντωτός αποτελεί ένα μοναδικό αξιοθέατο για την Ελλάδα:

Ο Βουραϊκός ποταμός και ο Οδοντωτός πορεύονται μαζί:

Οι συνθήκες της ζωής άλλαξαν:

... υψώνουν σταθμούς, αληθινά κομψοτεχνήματα αρχιτεκτονικής:

Στοιβαγτήκαμε σε καθίσματα του ενός ατόμου, ΔΥΟ:

Τότε απολάμβανες το τοπίο, και έλεγες να μην τελειώσει η διαδρομή:

Τοπίο που μαγεύει και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη

Γ2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Να γράψεις ξανά το παρακάτω κείμενο σαν να πρόκειται το ταξίδι να γίνει μια μέρα μετά (δηλαδή στο μέλλον), κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στους χρόνους των ρημάτων:

«Χθες κλείσαμε εισιτήρια γιατί λόγω Πρωτοχρονιάς υπήρχε μεγάλη ζήτηση για τον Οδοντωτό. Η διαδρομή του μας ταξιδεύει στις ομορφιές της ελληνικής φύσης, μας ανανεώνει, μας γεμίζει χαρά και μας προκαλεί δέος! Όποιος δεν κάνει αυτή την διαδρομή απλά χάνει!»

«Αύριο

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Συμπλήρωσε τα κενά στο παρακάτω κείμενο, βάζοντας τις λέξεις που δίνονται σε παρένθεση στην κατάλληλη θέση και στο σωστό τύπο για να είναι το κείμενο γραμματικά και νοηματικά σωστό:

(παίρνω, σκαρφαλώνω, ακολουθώ, γίνεται, καθοδηγώ, ανηφορίζω).

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019-2020

Το τρένο «..... τα βουνά» και μαζί του κι εμείς. Ξεκινήσαμε το φιδίσιο δρόμο του Βουραϊκού. Όσο ξεμακραίναμε τόσο η πορεία ανηφορική και όσο τόσο «τρυπάγαμε» το βουνό! Σήραγγες η μια μετά την άλλη, γέφυρες στενές, το ποτάμι πάντα δίπλα μας να μας Η φύση, από τη μια πλευρά καταπράσινη να μας μεταδίδει την απίστευτη γαλήνη της, από την άλλη όμως άγρια και επιβλητική να απαιτεί από το τρενάκι να δείχνει τα δόντια του για να !

Γ3. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

1. Να αντικαταστήσεις τις λέξεις **πως, όταν, που, επειδή** στο παρακάτω κείμενο, με άλλη λέξη με την ίδια σημασία, προσέχοντας να μην αλλάξεις το είδος των προτάσεων.

«Ο μύθος λέει **πως** (.....) το φαράγγι του Βουραϊκού σχηματίστηκε **όταν** (.....) ο Ηρακλής άνοιξε με το σπαθί του στα δύο τον βράχο **που** (.....) του έκλεινε το πέρασμα στη θάλασσα, **επειδή** (.....) ήθελε να φτάσει στην αγαπημένη του Βούρα, από την οποία πήρε και το όνομά του ο Βουραϊκός ποταμός».

2. «**Το τρένο έζησε την καταστροφή των Καλαβρύτων και τώρα έγινε τουριστικό αξιοθέατο**»:

Να συμπληρώσεις **προσεκτικά** τον παρακάτω πίνακα επιλέγοντας τις σωστές λέξεις από την παραπάνω περίοδο:

Υποκείμενο	Αντικείμενο	Ρήμα συνδετικό	Ρήμα μεταβατικό	Κατηγορούμενο

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα.
2. Οι απαντήσεις να γράφονται κάτω από κάθε ερώτηση στον κενό χώρο που ακολουθεί.
3. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι δεκτή.
4. Την τελευταία σελίδα του φυλλαδίου μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε ως πρόχειρο.
5. Η διάρκεια εξέτασης είναι 1 ώρα και 30' μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
7. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο **με μπλε** ή **με μαύρο** στυλό.
8. Να μη χρησιμοποιήσετε **διορθωτικό**.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2019-2020

ΠΡΟΧΕΙΡΟ